

«Η Γραφή ερμηνεύει τη Γραφή»

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=159106>]

Εξίσου χαρακτηριστική είναι η δια της Γραφής ερμηνεία του Πάθους και της Αναστάσεως κατά την πορεία προς τους Εμμαούς: «αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῆ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται! οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; ... εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι οὐκ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἕτι ὦν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Οὕτω γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ὑμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες τούτων» (Λκ. 24, 25-27. 32. 44-48).

Ο Απ. Πέτρος την ημέρα της Πεντηκοστής για πρώτη φορά αναγγέλλει δημοσίως την ανάσταση του Κυρίου και το κήρυγμά του είναι το πρώτο της Εκκλησίας. Προφανώς δεν διασώζεται σε πληρότητα, αλλά αυτό που συμπεραίνεται είναι οι ομοιότητες με το κήρυγμα του Ιησού.

Αρχίζει με ένα εδάφιο του προφήτη Ιωήλ (3, 1-5), το οποίο επικαλείται ο Πέτρος για να ερμηνεύσει στους πολυπληθείς Ιουδαίους τα φυσικά και υπερφυσικά φαινόμενα που συνόδευσαν την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος, τη βοή, τον δυνατό άνεμο, τις πύρινες γλώσσες και τη γλωσσομάθεια των Αποστόλων: «ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ. καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὄρασεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται· καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδια καπνοῦ· ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται» (Πράξ. 2, 14-21).

Ο Απ. Πέτρος στη συνέχεια δίδει τη μαρτυρία για τον Ιησού, ο οποίος ὄντως

επιτέλεσε «τέρατα καὶ σημεῖα», κατὰ την προφητεία, με την εξουσία που ἔχει ἀπὸ τον Θεὸ Πατέρα και τονίζει την καταδίκη, τον θάνατο και την ἐκ νεκρῶν ἀνάσταση (Πράξ. 2, 22-24).

Ἡ ἀνάσταση του Κυρίου (Πράξ. 2, 25-28) σχολιάζεται με τον 16ο Ψαλμὸ στ. 8-11, του οποίου ο Ἰησοῦς ἀποτελεῖ πλέον το πλήρωμα: «Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· προορώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ. διὰ τοῦτο ἠύφρανθη ἡ καρδία μου καὶ ἠγαλλιῆσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδου οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου».

Ἀκολούθως (Πράξ. 2, 34-35) ἐρμηνεύεται ο 110ος Ψαλμὸς στ. 1, ο οποίος εἶναι σημαντικός για τη μαρτυρία του προσώπου του Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι υἱὸς του Δαβὶδ ἐκ μητρός ἀλλὰ και Κύριος του Δαβὶδ ἐκ πατρός: «Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός· εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου».

Το κήρυγμα την ἡμέρα της Πεντηκοστῆς ἐπισφραγίζεται μ' ἓνα στοιχεῖο διαλόγου και την προτροπὴ του Πέτρου πρὸς τους Ἰουδαίους να μετανοήσουν και να βαπτιστοῦν, ὡστε να γίνουν μέτοχοι των δωρεῶν του Ἁγίου Πνεύματος: «Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. ὑμῖν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» (Πράξ. 2, 27-29).

Τέλος, ἡ πρόσκληση για μετάνοια και ἡ βεβαιότητα της σωτηρίας ἀποτελεῖ το πλήρωμα της προφητείας του Ἰωήλ 3, 5: «καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται» και του Ησαΐα 57, 19, ἐφόσον ἡ σωτηρία ἐπεκτείνεται πρὸς ὅλα τα ἔθνη: «εἰρήνην ἐπ' εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς οὖσιν καὶ εἶπεν κύριος ἰάσομαι αὐτούς».

Το κήρυγμα του Ἀπ. Πέτρου την ἡμέρα της Πεντηκοστῆς ἀκολουθεῖ την ἐρμηνευτικὴ ἀρχὴ «ἡ Γραφὴ ἐρμηνεύει τὴ Γραφὴ», δίδει τὴ μαρτυρία του θανάτου και της ἀναστάσεως του Ἰησοῦ και προτρέπει τους ἀκροατές του να μετανοήσουν και να βαπτιστοῦν. Ὁ χαρακτήρας του εἶναι συγχρόνως ἐρμηνευτικός, ἱεραποστολικὸς και κατηχητικός.

(συνεχίζεται)